

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2019. ГОДИНУ САВЕЗА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА

Број: 03-07-6-318/20
Сарајево, 07.06.2021. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2 ПРЕПОРУКЕ	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Савеза независних социјалдемократа за 2019. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, утврђено је да је Савез независних социјалдемократа прекршио одредбе члана 4. став (1), члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Савеза независних социјалдемократа за 2019. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја проведени су у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Савез независних социјалдемократа се финансирао из слjedeћих извора¹:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	629.211,51	24,66
2.	Прилози физичких лица (3-а)	161.750,00	6,34
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	8.550,00	0,33
7.	Приходи из буџета (3-ф)	1.740.609,35	68,22
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	2.540.539,46	99,55
II	Остали приходи и друго	11.396,33	0,45
	Извори финансирања (I+II)	2.551.935,79	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 1.647.311,64 КМ².

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Савез независних социјалдемократа. Скраћени назив странке: СНСД.

Савез независних социјалдемократа је регистрован код Основног суда у Бањој Луци, рјешењем број: Рп-9/02 од 13.05.2002. године. Рјешењем број: Рп-9/02 од 24.11.2011. године уписана је промјена статута, а рјешењем број: Рп-9/02 од 30.06.2015. године уписана је промјена новог статута и скраћеног назива странке.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Краља Петра II Карађорђевића 15.

Лица овлаштена за заступање странке су: Милорад Додик, председник, Радован Вишковић, Никола Шпирић, Небојша Радмановић, Жељка Цвијановић и Игор Радојичић, потпредседници и Лука Петровић, генерални секретар.

¹ Подаци из коригованог обрасца 3 (извори финансирања) годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, који је достављен дана 20.05.2021. године.

² Странка је дана 20.05.2021. године доставила кориговани образац 4.1 (режијско-административни и остали расходи) годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2019. годину је Сузана Цвијић Оџић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину, Савез независних социјалдемократа има сљедећу организациону структуру:

- Главни одбор (Служба СНСД),
- 7 градских одбора,
- 77 општинских одбора и
- Млади социјалдемократи БиХ (МСД БиХ).

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Савеза независних социјалдемократа за 2019. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијских извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијског извјештаја Савеза независних социјалдемократа обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијским извјештајима са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Ревизија и преглед финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа вршени су у периоду од 2004. до 2018. године, након којих су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршене ревизије финансијских извјештаја Савеза независних социјалдемократа за 2018. годину Служба за ревизију је издала Извјештај о ревизији са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом, да води тачне евиденције о својим приходима, расходима и обавезама и да финансијске извјештаје попуњава у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2019. годину, утврђено је да политичка странка није испоштовала све препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Савез независних социјалдемократа прекршио је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом финансијског извјештаја и финансијске документације, утврђено је да је Савез независних социјалдемократа у Програму утрошка средстава за 2019. годину планирао трошкове у износу од 3.035.000,00 КМ, од чега се дио у износу од 1.964.000,00 КМ односи на режијске трошкове, а други дио у износу од 1.071.000,00 КМ на куповину аутомобила, пословног простора, набаваку опреме и измиривање обавеза за изградњу пословног објекта за странку.

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала трошкове у износу од 1.647.311,61 КМ.

Савез независних социјалдемократа код појединих врста трошкова није се придржавао програма утрошка средстава, па је исте остварио у већем износу од трошкова предвиђених програмом, како слиједи:

- Програмом утрошка средстава за 2019. годину странка је планирала трошкове рекламе и пропаганде у износу од 50.000,00 КМ. У пословним књигама ови трошкови исказани у износу од 81.370,84 КМ, што је за 31.370,84 КМ више од планираног износа.
- Трошкови платног промета планирани су у износу од 6.000,00 КМ, а остварени у износу од 6.821,10 КМ, односно више од плана за 821,10 КМ.
- Странка у Програму утрошка средстава за 2019. годину није планирала трошкове адвокатских услуга, остале расходе, трошкове судских и других спорова и расходе претходних година. Странка је у 2019. години остварила трошкове адвокатских услуга у износу од 319,41 КМ, остале расходе у износу од 220,00 КМ, трошкове судских и других спорова у износу од 600,00 КМ и расходе претходних година у износу од 19.254,11 КМ.
- У програму утрошка средстава Савез независних социјалдемократа је планирао средства за куповину аутомобила у износу од 150.000,00 КМ, а у исту сврху је утрошио средства у износу од 170.000,00 КМ.

С обзиром да странка средства није утрошила у складу са Програмом утрошка средстава за 2019. годину, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Савез независних социјалдемократа је прекршио одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Савез независних социјалдемократа није водио правилне евиденције о приходима и расходима, те је у обрасцима финансијског извјештаја исказао трошкове у већем износу у односу на остварене, чиме је прекршио одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Увидом у пословне евиденције утврђено је да је странка приходе од чланарине ОО СНСД Добој у износу од 120,00 КМ и ОО СНСД Осмаци у износу од 60,00 КМ евидентирала у пословним књигама као приходе из буџета.
- (2) Контролом расхода из претходних година које је странка исказала у износу од 19.254,11 КМ и на основу финансијске документације, утврђено је да странка трошкове није евидентирала благовремено, тј. у моменту настанка трошка, тако да су у финансијском извјештају за 2019. годину трошкови странке исказани у већем износу у односу на остварене.

Странка је у оквиру расхода из претходних година евидентирала трошкове електричне енергије за ОО СНСД Бијељина по рачуну број: 241081210-9/2017 РЈ „Електро-дистрибуција“ Бијељина од 30.09.2017. године у износу од 7.673,88 КМ, рачуне за период 01.10. до 31.12.2017. године у износу од 2.125,64 КМ и трошкове електричне енергије из 2018. године у износу од 7.444,75 КМ, односно укупно 17.244,27 КМ. Истичемо да су рачуном број: 241081210-9/2017 РЈ „Електро-дистрибуција“ Бијељина од 30.09.2017. године фактурисана потрошња електричне енергије за дужи временски период, од 2015. до септембра 2017. године јер је постојао проблем у вези са мјерним мјестом.

Трошкови кампање на пријевременим изборима за начелнике и градоначелника

Током 2019. године Савез независних социјалдемократа је учествовао на пријевременим изборима за начелника општина Босански Петровац, Дрвар, Рибник и Босанско Грахово и за градоначелника Града Требиње, који су одржани 17.02.2019. године.

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ³ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Савез независних социјалдемократа је у сврху изборне кампање, а према подацима Централне изборне комисије БиХ, могао да потроши средства у износу од 15.967,80 КМ⁴.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је Савез независних социјалдемократа исказао трошкове предизборне кампање за пријевремене изборе за начелнике и градоначелника у укупном износу од 6.175,03 КМ.⁵

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Савезу независних социјалдемократа да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- ***да финансијска средства обезбјеђена за финансирање политичке странке користи у складу са програмом утрошка средстава,***

³ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

⁴ Босански Петровац 1.999,20 КМ, Дрвар 2.044,80 КМ, Рибник 1.880,40 КМ, Босанско Грахово 882,30 КМ и Град Требиње 9.161,10 КМ, односно укупно 15.967,80 КМ.

⁵ Исказани трошкови кампање на обрасцу 4.2, и то за: Босански Петровац 1.730,54 КМ, Дрвар 1.535,04 КМ, Рибник 782,77 КМ, Босанско Грахово 263,25 КМ и Град Требиње 1.863,83 КМ, што укупно износи 6.175,03 КМ.

- *да води правилне и благовремене евиденције о својим приходима и расходима, и*
- *да финансијске извјештаје попуњава у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Савез независних социјалдемократа доставио је примједбе на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину. Уз примједбе странка је доставила кориговане обрасце годишњег финансијског извјештаја, чиме је дјелимично отклонила недостатке у попуњавању финансијског извјештаја.

Служба за ревизију је уважила све аргументоване примједбе странке, па је у складу са истим кориговала налазе ревизије.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Невенко Андан

Шеф Службе за ревизију

Мр сц. Хасида Гушић